

Aktivno se vode

Pregovori o ugovorima

2

Bez aktivnosti radnika nema ni plate

Ako izostaje plata – odmah reagovati

3

Solidarnost na nivou

Nevolja zblizava ljude

4

Broj 4 | juli 2014 | Srpski / Hrvatski / Bosanski

Dodatak «work» novinama | Redakcija T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Jednakost plata

Nejednakost plata nije više za toleranciju!

Dijalog u vezi jednakosti plata (Logib), koji je omogućio kompanijama da dobrovoljno ispituju svoje sisteme plata i prilagode ih bez tragova diskriminacije u polovima, trebalo bi da bude jedan korak u jednakosti u platama. Eksperiment Logib je propao zbog malog broja učestalih preduzetnika. Logib je pokazao: bez opšteobvezujućih mjera do jednakosti plata krećemo brzinom puža. Stoga tražimo jednakost plata odmah – i odmah su potrebne kontrole plata!

Na kongresu Švajcarskog saveza sindikata žena 2013 savezna ministarka Samaruga je morala da prizna: Dijalog o jednakosti u platama je propao. I ona je došla do zaključka: ako privreda sama ne uspijeva to da ispravi onda politika treba da pomogne. I zaista ispada tako da privreda sama ne može ništa učiniti po tom pitanju. Razlika u platama ne postaje manja nego se uvećava! Razlika u platama muškaraca i žena se popela sa 18,4 na 18,9 procenta. Što veću poziciju žena ima time je razlika u plati u poredjenju sa njenim kolegama muškarcima veća.

Sad se moraju preduzeti mjere!

Ova situacija je pokrenula žene Švajcarskog saveza sindikata, sada mo-

Jednakost u platama treba odmah da stupi na snagu, dosta više čekanja

ramo da djelujemo, vrijeme dobrovoljnih mjera je isteklo! 12. juna je Švajcarski Savez sindikata žena u akciji od 14. juna u okviru šarene akcije predao otvoreno pismo u kojem su iznijeti njihovi zahtjevi.

Redovne inspekcije i kazne

Katalog mjera koji Švajcarski Savez sindikata predlaže se sastoji da firma redovno kontroliše plate npr. svake tri godine u okviru postojećih zakonskih okvira. Takođe treba da postoji transparentnost plata u okviru preduzeća. Da bi primjena jednakosti plata bila efikasna i dosljedno spro-

vedena i kontrolisana, potrebno je da postoje nacionalne vlasti, koje bi funkcionisale slično paritetnoj komisiji. Ona bi trebala da posjeduje nadležnost, da ovakve kontrole obavi po službenoj dužnosti i da preduzme neophodne mjere za sprovođenje principa jednakosti kad su u pitanju plate, bilo to podnošenjem tužbe, kaznom ili rješenjem. Ustanovi li se diskriminacija onda je tolerancija ravna nuli.

Zabilježite sebi 7. mart 2015!

Pritisak na Saveznu vladu će se iskazati na ulicama. Zbog toga je 7,

mart 2015. datum koji sebi moramo zabilježiti odnosno već sad rezervirati. Žene sindikalni aktivisti sa drugim organizacijama žena su donijele zaključak da 7. mart 2015 obilježe kao nacionalni dan demonstracija kako bi svoje zahtjeve još jednom otvoreno istakle! Poslije 33 godine od uvođenja ustavnog amandmana jednakosti i 18 godina od uvođenja zakona jednakosti sad je vrijeme da se jednakost u platama ispoštuje i primjeni a ne za tek 70 godina!

✉ Aurora García

Editorial

4000 franaka od mnogih prihvaćeno

Glasanje odnosno rezultati glasanja za minimalne zarade je gorko razočarenje za sve sindikalce. To je pogrešna poruka za budućnost Švajcarske. Svi ljudi koji žive i rade u Švajcarskoj moraju da budu u stanju od svojih prihoda da vode jedan «normalan» dostojanstven život. Zato su potrebne pristojne plate. U glasačkoj kampanji to nije ni jedan poslodavac niti političar osporavao. I upravo zbog toga glasačka kampanja odn. borba za glasove se i više nego isplatila. Izgubili smo u glasačkoj kutiji, ali u svijetu rada postigli smo mnoge uspjehe. 4000 franaka kao pristojna plata je široko priznata. Nekoliko poslodavaca iz raznih branši bili su primorani zbog naše inicijative da u zadnjim mjesecima podignu platu na 4000 franaka. Primjeri za to su H&M, Bata ili Aldi. 4000 franaka se primjenjuje i za cvjećare i za personal u pekarama kao i prodavnicama na malo u Ženevi (Opšti kolektivni ugovor sa sindikatom Unia). Takođe i u baštovanskoj branši minimalna zarada od 4000 franaka se već djelomično primjenjuje, također u industriji satova i u štamparijama i grafičkoj industriji. Pošto su sindikati još prije 18 godina osudili niske plate u bogatoj Švajcarskoj i zatražili pristojne plate plate kontinuirano rastu. Tako npr. imamo povećanje plata u ugostiteljstvu od 1000 franaka mjesečno. Dakle mi smo već mnogo postigli i u pregovorima za plate i opšte kolektivne ugovore ćemo ostati uporni uz podršku Unia aktivnih članova.

Corinne Schärer

Član rukovodstva sindikata Unia

Dokle da čekamo izjednačenje plata

Strpljenje nas je izdalo

Poboljšanje brzinom puža neprihvatljivo

Novi propisi za majke dojilje

Od 1. juna žena porodilja ima pravo na plaćeno vrijeme odn. pauzu za dojenje za vrijeme radnog vremena i to sve dok dijete ne napuni godinu dana starosti. Pravo na plaćenu pauzu se reguliše na osnovu toga koliko je njeno radno vrijeme: ako dnevno radno vrijeme iznosi do 4 sata onda ima pravo na plaćenu pauzu za dojenje od 30 minuta, ako radno vrijeme iznosi više od 4 sata onda pravo na plaćenu pauzu iznosi 60 minuta i ako je radno vrijeme preko 7 sati onda pravo na plaćenu pauzu za dojenje iznosi 90 minuta. Ovi propisi se odnose i na majku koja isumpava mleko. Svejedno je gde se dijete doji u firmi ili van kruga firme.

Dijete bolesno? Šta važi?

Roditelji imaju pravo na 3 dana odsustva za njegu bolesnog djeteta po slučaju kad je dijete bolesno (a ne po godini). Otac ili majka u ovom slučaju imaju pravo na platu pod uslovom da im radni odnos traje već tri mjeseca i da će trajati još tri mjeseca. Plaćanje plate za slučaj odsutnosti zbog njege bolesnog djeteta je ograničeno i regulisano je od mjesta do mjesta drugačije – raspitajte se koja pravila važe u Vašem slučaju.

News

Ratifikovana konvencija zaposlenih u domaćinstvima

Nacionalno vijeće je 12. juna odobrilo ratifikaciju Međunarodne organizacije rada (ILO) sa 189 glasova. Tako je ovaj sporazum kojim se želi poboljšati položaj često brutalno eksploatiranih radnika u privatnim domaćinstvima važi i za Švajcarsku. Zaposleni u privatnim domaćinstvima su najčešće i najviše eksploatirani radnici. U nekim zemljama njihova prava su potpuno pogružena. Zato se oni moraju oslanjati na posebnu pravnu zaštitu. Sporazum međunarodne organizacije rada (ILO) 189 je rasprostranjen širom svijeta za primjenu autorativnih minimalnih standarda.

Minimalna plata u Nojenburgu

Vijeće Nojenburg je krajem maja uvelo novi zakon. Ovim se definiše minimalna plata i primjena minimalne plate. Rezultat uvođenja minimalne plate: Minimalna zarada je rezultat dugogodišnjih pregovora između socijalnih partnera. Nojenburg ima minimalnu platu od 3640.- franaka bruto Mjesečno (x12) kod 42 sata sedmično, to znači. 20.- franaka po satu. Uvođenje minimalne plate se odnosi na 4 procenta zaposlenih u kantonu i samim tim se odnosi na 2700 radnika koji dobijaju povećanje plata.

Produženje radnog vremena prodavnica? Ne!

Sindikata Unia odbija prijedlog novog federalnog zakona o produženom radnom vremenu prodavnica. Po novom zakonu bi prodavnice bile otvorene od 6 do 20 sati u toku nedjelje i od 6 do 19 sati subotom. Unia osudjuje ovaj ponovni napad na radne uslove radnika u malo-prodaji i na napad na volju naroda. Pošto u branši prodaje na malo ne postoji opšteobvezujući ugovor onda bi produženje radnog vremena još više zahtijevalo fleksibilnost radnika i na taj način bi se ugrozili uslovi rada te bi se više zahtijevalo da se radi naveče ili vikendom i to sve bez posebne nadoknade. Unia kategorički odbija produženje radnog vremena prodavnica i želi da očuva radne uslove radnika.

Pregovori o kolektivnim ugovorima

Kolektivni ugovori – aktuelni pregled

Posljednjih nekoliko mjeseci sklopljeni su dobri kolektivni ugovori ORU, ostali značajni ugovori će biti zaključeni u narednim mjesecima. U nastavku dajemo našim Horizonte čitaocima pregled najznačajnijih sklopljenih ugovora i onih kojima prethode pregovori.

Već u prošlom broju smo najavili da u branši pružanja njege u privatnim domaćinstvima u njemačkom dijelu Švajcarske postoji novi Opšti kolektivni ugovor ORU – i sada su učestale strane zvanično i potvrdile taj Opšti kolektivni ugovor. Prekretnica u branši koja se brzo proširuje i u kojoj je zaštita radnika od posebnog značaja. Sad je cilj da Opšti kolektivni ugovor do 2015 postane opšteobvezujući.

Belimed-Sauter: ORU kao uzor za druge

Činjenica da se socijalno partnerstvo prihvata ozbiljno i da je veoma korisno govori primjer novog Opšteg kolektivnog ugovora firme Belimed Sauter, koja se bavi poslovima sterilizacije koja zapošljava oko 300 zaposlenih. Novi opšti kolektivni ugovor je već na snazi i važi do 2019. godine. Novo je i to da pod odredbe ugovora spadaju i temporer zaposleni radnici i učenici i da je veća transparentnost u platama za nekvalifikovane i za

U branši čišćenja neophodno povećanje plata

učenike te da je regulisano više odмора. Osim toga ima dosta izmjena u pogledu jednakosti: donijeto je nekoliko odredbi koje se odnose na jednakost plata a porodijsko odsustvo za majke i očeve je produženo. Sa stanovišta sindikata širenje i poboljšanje radničkih prava ohrabruje kao i zaštita od otpuštanja za članove personalne komisije.

Nacionalni opšti kolektivni ugovor na benzinskim pumpama

Ovog proljeća su vodjeni pregovori na nacionalnom nivou od strane Saveza poslodavaca benzinskih pumpi Švajcarske, savez za zanimanja iz sektora pružanja usluga Sindikata Unia i Syna su prihvatili Opšti kolektivni

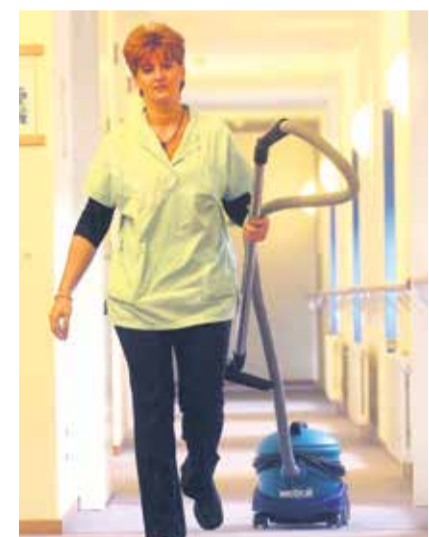
ugovor za benzinske pumpe. To je značajan korak ako se u obzir uzme, da oko 14200 radnika radi na benzinskim pumpama. Samo u kantonima Freiburg Sant Galen i Lucern je opšti kolektivni ugovor proglašen za opšteobvezujući. Planirano je da novi Opšti kolektivni ugovor stupa na snagu u 2016. Osim toga ugovor treba da bude opšteobvezujući.

Zemaljski okvirni ugovor i čišćenje u Njemačkom dijelu Švajcarske

Takodje će se uskoro pregovarati u vezi Opšteg kolektivnog ugovora za branšu čišćenje njemačkog dijela Švajcarske koji pokriva oko 40000 radnika u branši čišćenja. Ovdje je važno pitanje u vezi povećanja plata.

Takodje Zemaljski okvirni ugovor za gradjevinarstvo (ZOU) koji je jedan od najznačajnijih ugovora u Švajcarskoj i koji pokriva radne uslove 80'000 zaposlenih gradjevinskih radnika ističe krajem godine. Pripreme za obnovu teku već u punom jeku. I ako gradjevinska branša dobro posluje, poslodavci u gradjevinskoj branši već godinama izbjegavaju povećanje plata Na Unia gradjevinskoj skupštini od 28. juna će se definisati potražnja za povećanje plata ove jeseni i glavni zahtjev za obnovu ugovora. Sljedeće godine moguća je velika mobilizacija. Za dobar ZOU potrebna je podrška svakog pojedinca!

Aurora Garcia

Modularni sistem školovanja omogućava bolje plate

Sektor čišćenja

Priznat novi projekat u branši čišćenja

Evropski projekat Valbuk (www.valbuk.ch), koji je lansiran još 2012. godine od strane ECAP organizacije, postavio je sebi za cilj da se zaposleni u branši čišćenja kvalifikuju. Preciznije rečeno projekat ima za cilj da omogući zaposlenima kvalifikaciju na osnovu njihove nadležnosti, na osnovu kojeg je razvijen modularni sistem osposobljavanja radnika.

Ovi ciljevi treba da omoguće da formalno i neformalno stečeno znanje treba biti priznato. Projektna grupa je aktivna u Švajcarskoj, Francuskoj, Austriji, Italiji, Holandiji, Njemačkoj i Sloveniji.

Desničarska inicijativa krivi migrante za sve probleme

Dva problema moraju biti prepoznatljiva u branši čišćenja. Od strane zaposlenih može da se utvrdi da su zaposleni često nedovoljno kvalifikovani da često rade skraćeno radno vrijeme da su to uglavnom radnici migranti i da imaju malo podsticaja da steknu neku kvalifikaciju. Od strane poslodavaca može se konstatovati da je branša veoma koncentrisana na rad, da je konkurencija među kompanijama ogromna i da obrazovanje i obuka za njih uopšte nije prioritet.

Modularna obuka

Evropska projektna grupa pod rukovodstvom fondacije ECAP predlaže svoj prijedlog za sticanje kvalifikacija, koju branša čišćenja odn. socijalni partneri mogu da prihvate i dalje razviju. Matrica kvalifikacija je podijeljena na 12 oblasti (npr. čišćenje sterilizovanih prostorija) i objašnjava kontekst u kojem se rad obavlja (npr. kancelarija), i predviđa različite nivoe timskog rukovodstva. Matrica je sredstvo koje se može koristiti u kontekstu obuke koji predviđa modularni a samim tim fleksibilan proces daljeg usavršavanja. Formalno stečeno znanje kod priznatog obrazovanja može se kombinovati sa neformalno stečenim znanjem npr. kroz praksu i treba da bude priznato.

Novi pravci za kontinuirano obrazovanje

Osnovni cilj projekta Valbuka, koji se sprovodi u okviru evropskog programa «doživotno učenje», jača imidž branše, odnosno mijenja sliku o branši koja se trenutno prikazuje tako da od strane poslodavaca nije dovoljno cijenjena a od strane radnika ne baš tako privlačna. Projekat predlaže inovativan i dugoročno prihvatljiv put ka uspjehu koji je prilagodjen radnicima.

Dr Bénédicte Halba, iriv / Francuska

Više informacija: www.valbuk.ch et <http://valbuk-france.blogspot.fr/>

Zaostale zarade, stečaj i nelekvidnost nadoknada štete

Moj poslodavac mi ne plaća platu: Kako da postupim?

Manuel radi preko 20 godina kod istog poslodavca u jednoj molerskoj firmi i platu je do unazad par mjeseci uvijek dobijao na vrijeme. Od janura prima platu uivijek sa zakašnjenjem. Sad je već početak jula a on platu od maja i juna još uvijek nije dobio. Šta može da uradi? Može li da da momentalni otkaz? Šta se dešava sa njegovim platama ako firma ode pod stečaj?

Prvi korak: Pismena opomena

Po zakonu plata mora da legne na račun radnika do poslednjeg dana u mjesecu. Ako Manule nije dobio platu za poslednja dva mjeseca on mora već odmah da reaguje odn. nešto da učini: On treba da opomene svog poslodavca i to u pismenoj formi preporučeno kako bi imao dokaz za to. Treba postaviti kratak rok za plaćanje npr. samo jednu nedjelju. Ako firma nije u stanju da mu isplaćuje platu Manuel treba da zatraži od firme garanciju sigurnosti, za sadšnje i buduće plate (garanciju banke, avans u vrijedonosnim papirima). Manuel ima pravo da obustavi rad za vrijeme dok mu poslodavac zaostaje sa isplatom plata. Ali budite oprezni: Ako se otvori stečaj protiv firme Manuel ima pravo na odštetu usljed insolventnosti ali samo za vrijeme koje je radio što za njega znači za one dane na koje nije mogao da radi neće dobiti nadoknadu od kase za nezaposlena lica usljed insolventnosti.

Može li Manuel da da momentalni otkaz?

Da, ako firma nije u stanju da plati zaostale plate i za preostale neplaćene plate ne postoji garancija onda može Manuel da nakon pismene opomene da momentalni otkaz i da zahtijeva odštetu (platu za vrijeme otkaznog roka). U svakom slučaju on bi trebao zahtijevati neisplaćene zarade i odštetu (plata za vrijeme otkaznog roka). U svakom slučaju bi trebao podnijeti zahtjev za prinudnu naplatu (betraibung) ili eventualno tužbu kod suda rada.

Odmah se prijaviti na RAV

Ako je Manuel morao dati momentalni otkaz zbog neisplaćenih plata i time se završio njegov radni odnos njegova dužnost je da se odmah prijavi na RAV i da se prijavi kao nezaposleno lice za naknadu za vrijeme nezaposlenosti. Naknadu za nezaposlena lica će primati od dana klad se prijavio kao nezaposleno lice.

Manuel je podnio zahtjev za betraibung ali je firma u medjuvremenu prijavila konkurs tj stečaj. Šta je za činiti?

Manuel treba da neisplaćene zarade prijavi na stečajnu kancelariju i zahtjev za nadoknadu usljed insol-

ventnosti kod kantonalne kase za nezaposlena lica. Pažnja: Manuel treba da da zahtjev za naknadu zbog insolventnosti podnese u roku od 60 dana od dana kada je konkurs (stečaj) otvoren. Poslije tog roka nije moguće podnijeti zahtjev.

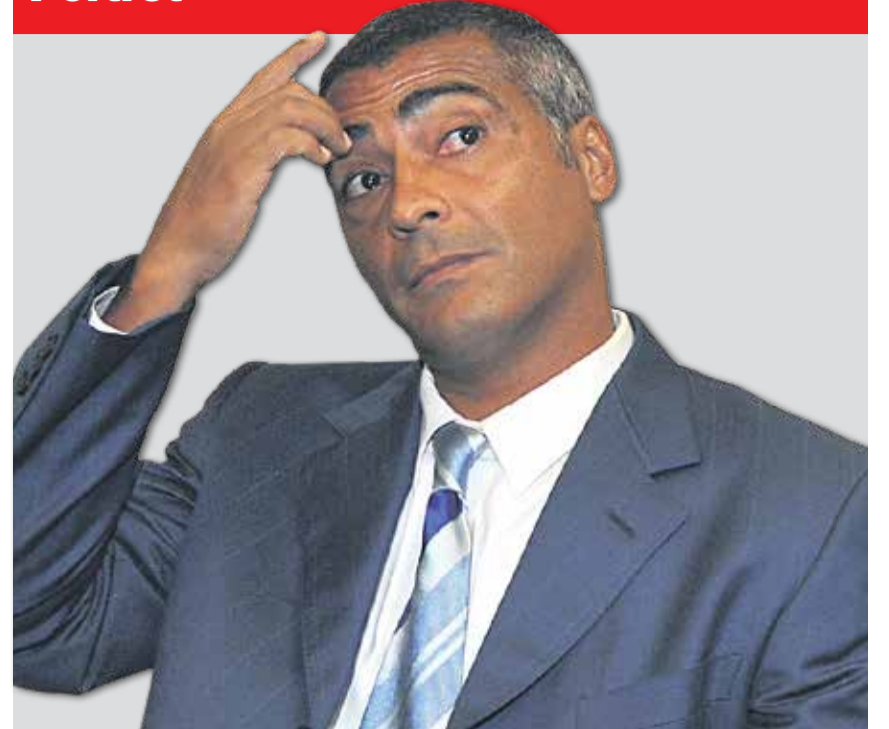
Šta se pokriva iz fonda usljed insolventnosti?

Naknada iz fonda usljed insolventnosti pokriva plate poslednja četiri mjeseca zaposlenosti. U suštini iz stečajnog postupka se pokriva 100% bruto plata koja nije bila isplaćena (maksimalno 10500 franaka mjesečno). Doprinosi koji su predviđeni zakonom se odbijaju od plate. Iz stečajnog postupka se ne pokrivaju dječiji dodaci, troškovi (za ručak i put) kao i nadoknada u slučaju radne nesposobnosti usljed bolesti ili nezgode. Za neisplaćenu nadoknadu ove vrste morate se prijaviti na kompenzacionu kasu osiguranje za slučaj bolesti ili nezgode. U brošuri «Insolvenzschädigung» koju je izdala privredna komora (SECO) možete naći sve značajne informacije u vezi nadoknade usljed insolventnosti. Ova brošura može da se poruči na njemačkom, francuskom ili italijanskom jeziku <http://www.treffpunkt-arbeit.ch/publikationen/broschueren/>.

Montaña Martín

Portret

Bivša fudbalska zvijezda Romário danas je uspješan ljevičarski političar

Svjetska fudbalska zvijezda i političar

«Najveća pljačka u istoriji!»

Kao fudbalska zvijezda Romário (48) je pomagao, da dovede svjetsko prvenstvo u Brazil. Danas kao ljevičar je jedan od naoštrijih kritičara.

Bivša svjetska fudbalska zvijezda Romário teško može da sakrije svoje razočarenje: «Mogli smo da imamo najbolje svjetsko prvenstvo.» Ali onda su došli neprijatelji fudbala i upropastili sve, rekao je sportskom novinaru ESPN Brazila. Neprijatelji fudbala kao i korumpirani lopovi kao i Fifa-generalni sekretar Jérôme Valcke («jedan ucjenjivač»). Svjetskom savezu fudbala i sponzorima izgleda da je važan samo novac. Svejedno im je šta ostavljaju u Brazilu: «Ovo svjetsko prvenstvo je najveća pljačka u istoriji našeg fudbala.» Fifa čuti. Romários riječi imaju svoju težinu u Brazilu. On je fudbalski andjeo, zvijezda svjetskog kupa tima 1994. Sa pet golova je tada postigao titulu u SAD i ostao omiljen u srcima navijača. 1,69 metar visok muškarac zvali su ga «O Baixinho» («kratki»). Danas se «kratki» bavi politikom u Brazilu. On je kongresni socijalista, koji sjedi sa ministrom Dilma Rousseffs. Romário: «Ja sam crnac i iz Favelas. Ja znam šta znači biti siromašan.» Zbog toga je on socijalista

18 Milijardi za fudbalsko prvenstvo

Romário je odrastao u Armenviertel Jacarezinho u Rio. Tu živi 60000 ljudi po kilometru kvadratnom. Političar Romário opisuje uslove života: «Mi imamo bolnice bez kreveta u kojima ljudi spavaju na podu. Imamo škole u kojima djeca nemaju obrok.» Investicije su stoga hitno potrebne. Ali umjesto u Favelas novac se slijeva u bogata naselja u unutrašnjim dijelovima grada. Od toga imaju koristi tajkuni nekretnina, podmitljivi političari sportski funkcioneri i sponzori. Romário priča o državi iz duše kad kaže: «Mi bismo mogli novac za svjetsko prvenstvo radije da investiramo u obrazovanje i zdravstvo.» Procjene troškova za svjetsko fudbalsko prvenstvo iznose oko 18 milijardi franaka

«Moj najveći uspjeh»

Ranije je Romário bio strastveni zagovornik svjetskog kupa. 2007 pomogao je da dobiju turnir u Amazonu. Danas ga to samo ljuti: «kao i svi drugi i ja sam prevaren.» Kritika iznenadjuje. Romário je mogao da postupa drugačije da dobije mjesto u Svjetskom kupu, tako kao zvijezda Pelé. On je trenutno ambasador na svjetskom prvenstvu. ili je mogao da uziva u svojoj profesionalnoj fudbalskoj karijeri koja je teška nekoliko miliona koja ga je dovela iz Rio do fudbalskog kluba Barselona.

Iako je pridošlica u politici svoj posao je shvatio ozbiljno. Za samo šest mjeseci progurao je u prestonici Brasilia zakon koji olakšava osobama sa invaliditetom da lakše dobiju invalidsku penziju. To je bio njegov najveći uspjeh, rekao je on: «Da puca u gol ništa nije u poredjenu s tim. Time sam zaista nešto postigao.»

Takodje zbog svoje kćerke Ivy, Romário se bori za prava osoba sa invaliditetom. Ivy je šesto po redu Romários dijete koja se rodila u martu 2005 – sa Down-Syndromom: «Pitao sam se šta sam pogriješio: Zašto se to baš meni dešava?» Super zvijezda se posvajao sa svojom sudbinom.

Onda je mjesec dana kasnije odigrao svoju oproštajnu utakmicu za brazilski nacionalni tim protiv Guatemala. Dao je od sebe najbolje i pogodio dva gola i pobijedio 2:0. Kad su se veselili skinuo je svoju majicu i na majici je stajalo: «Moja kćerka je princeza.» Ivy je promijenila fudbalsku zvijezdu Romário danas kaže o Romário od prije: «Prije sam bio egomanijak.»

Jednostavnost genija

U svoje profesionalno vrijeme Romário je vrijedio za lijenog. Trening je bio za njega «gubljenje kalorija». Po noći je slavio i provodio se onda bi išao direktno da igra «Ako naveče ne izlazim ne postizem golove», pravdao se.

Marco Geissbühler, Nr. 10 work, 6.6.2014

Švajcarska popularna inicijativa «Ecopop»

Ne za Ecopop!

Ove ljetne sezon je Nacionalno vijeće jasno odbilo Ecopop inicijativu. Ona se očekuje krajem novembra za glasanje pred narodom. Iako je inicijativa jasno odbačena, i dalje je opasna. Mi ponovo stojimo pred inicijativom, koja predstavlja migrante kao jedine krivce za sve probleme u Švajcarskoj i pokušavaju da napadnu prava svih zaposlenih.

Šta se želi postići inicijativom?

Udruženje «Ecopop» želi sa svojom narodnom inicijativom «Stop prenaseljenosti – da obezbjedi prirodne temelje života» preko ograničenja imigracije promocija dobrovoljnog planiranja porodice stabilizacije svjetske populacije i to bi trebalo da «prirodne temelje života trajno osigura». Njihova ideologija je grubo formulisana. Prirodni resursi nisu dovoljni za sve ljude. – mi se borimo da bar mi preživimo!

Konkretno to zahtijeva, da stalno stanovništvo Švajcarske u prosjeku od tri godine ne bi smjelo da raste više od 0,2% zbog doseljavanja i da najmanje 10% od državnih novčanih sredstava za pomoć razvoja die «dobrovoljno planiranje porodice» za nerazvijene zemlje.

Švajcarska narodna partija Seli za sve probleme da okrivljuje migrante

Zbog čega je Unia protiv Ecopop

Ecopop-Inicijativa ima za cilj da riješi ekološke probleme sa radikalnim promjenama ograničenjem imigracije odnosno sprečavanjem rasta stanovništva. Tako su migranti kao rogonje krivi za narušavanje životne sredine i na taj način se podržava diskriminacija ljudi bez Švajcarskog pasoša. Čak i ako njihovi predstavnici negiraju to, sami od sebe prave komplikovanu desničarsku partiju i pokret koji propovijedaju godinama.: Migracija je loša, Švajcarska se mora ojačati «porez» treba pustiti u zemlju samo od onih koji će zaista biti «iskorišteni».

Ecopop napad na radnike

Unia kaže ne Ecopop pogotovo zato što je neminovno da se na taj način radni uslovi i životni biti ugroženi, pošto su migranti zbog ograničenja boravišne vize prilikom ulaska u

Švajcarsku. Inicijativa ne rješava jednostavno probleme životne sredine, jer: glavni problem za problem za krizu životne sredine nije «previše» ljudi, već da neki od njih žive iznad svojih mogućnosti i troše previše resursa.

Ona je takodje kolonijalna, jer to vraća u stare paradigme nazad u kontrola stanovništva: To obavezuje Švajcarsku da stanovništvo siromašnih zemalja dobrovoljno se odrekne Od stvaranja porodice. Jednostrano promovisanje «dobrovoljnog planiranja porodice», kao što Ecopop zahtijeva, je pogrešno sredstvo u borbi protiv siromaštva. Veći broj radjanja na rate je posljedica a ne uzročnik od siromaštva. Svako iskustvo pokazuje: Što se ljudi bolje osjećaju to više prihoda mogu da ostvare na taj način jačaju društveni položaj žene te se smanjuju porodaj na rate. Sad je neophodno da se nešto započne.

Aurora García

Prirodna katastrofa na području Bosne, Srbije i Hrvatske

Kraj katastrofe još uvijek nije na pomolu

Veliki problem su klizišta i «odnijete kuće»

Područja koja se još nisu oporavila od rata zahvatila nova katastrofa. Naime poplavama smo mogli vidjeti kraj ali klizišta i posljedice poplava će još dugo da traju. Naime postoje sela, mjesta za koje javnost malo zna, koja su bukvalno ostala bez svega. Zamislite ljude koji su 50 godina sakupljali ciglu po ciglu da sagrađe sebi krov nad glavom i jednim potezom im to nestane. Da li se Bog «naljutio» reče jedan naš sagovornik.

Apel za pomoć je upućen na svim društvenim mrežama na sva postojeća udruženja. Već taj prvi dan katastrofe je sakupljeno nekoliko tona hrane odjeće i obuće i drugi dan isporučeno u područja zahvaćena poplavama. Poplave su prestale ali klizišta, strah od zaraznih bolesti od minskih područja to nije nestalo. Naime postoje cijela sela koja su nestala odronjavanjem zemljišta i da se to obnovi potrebno je više mjeseci a za neka područja i više godina. Da i katastrofa sa sobom nosi pozitivna iskustva pokazuje katastrofa na našim područjima. Pomagalo se i pomaže svima jed-

nako, svima koji su pogodjeni bez obzira na vjeru, nacionalnost itd. Nadajmo se da će ta solidarnost i ostati i da će pomoći da se nedaće što prije prevaziđu.

Pomoć poplavljenima se nastavlja – solidarnost na visokom nivou

Kako pružiti pomoć

Pomoći možete najjednostavnije da pošaljete ako se pridružite nekom od udruženja, jer iskustvo pokazuje da su sva udruženja već bila «na nogama» čim se katastrofa desila. Drugi način je Glückskette koji djeluje veoma efikasno. Svako od nas «gastarbajtera» će pružiti pomoć svom narodu. I svako daje u skladu sa svojim mogućnostima. Važno je da informišete svoje prijatelje Švajcarce ili drugih nacionalnosti da se i oni uključe a hoće da se uključe ako se dobro organizujete. Stoga Vam preporučujem da u krugu svojih poznanika podijelite unaprijed odštampane uplatnice na kojima treba na njemačkom ili drugom službenom jeziku da stoji «Pomoć Balkan» ili Pomoć poplavljenima ili tako slično.

Hvala za svaku vrstu pomoći.

Darinka Filipovic

Vi pitate – mi odgovaramo

Povjerenički doktor: Moram li sam da platim ovaj «istraživački» pregled?

Na bolovanju sam već duže vrijeme. Moj šef zahtijeva da pregled obavi povjerenički doktor. I to na moj račun! Moram li zaista da platim taj pregled? I da li taj doktor da informiše mog šefa o dijagnozi moje bolesti?

Ne. U suštini važi sledeće: Ako poslodavac sumnja u ljekarsko uvjerenje zaposlenog on može da traži da se ljekarski pregled obavi kod povjereničkog doktora. Njegova sumnja mora biti opravdana. Ovaj pravo proizilazi iz dužnosti lojalnosti prema obligacionim odnosima. Medjutim postoje različita mišljenja u doktrini i sudskoj praksi. Postoji i mišljenje da poslodavac iuma pravo svoje zaposlene da šalje kod povjereničkog doktora samo ako je to regulisano ugovorom. Ali bez tog pravila mi Vam preporučujemo da prihvatite pregled kod povjereničkog doktora.

Ako odbijete taj pregled pod određenim okolnostima može da se desi firma prestane sa plaćanjem. Medjutim troškove pregleda u svakom slučaju plaća poslodavac. A za doktora važi pravilo pridržavanja i čuvanja poslovne tajne. On može poslodavca da informiše samo o tome da li i u kojoj mjeri postoji radna nesposobnost odnosno ograničenje radne sposobnosti i ev. za koje poslove postoji radna nesposobnost. Doktor ne smije da daje podatke o dijagnozi bolesti ili o detaljima bolesti. Takve podatke doktor može dati samo ako je pacijent prethodno svojim potpisom oslobodio doktora od poslovne tajne.

Heinrich Nydegger, work, 5.6.2014

Nemam osiguranje za slučaj nezgode: Mora li moje zdravstveno osiguranje da plati?

Radim dva dana u našoj lokalnoj prodavnici kao trgovac. Prošle nedjelje je kod zakazano generalno prolječno čišćenje. Prilikom čišćenja prozora u kuhinji pala sam sa stolice i slomila članak desne noge. Kućni doktor mi je dao liječničko rješenje da sam tri nedjelje radno nesposoban i pitao me da li imam osiguranje za slučaj nezgode. Pošto nisam bio siguran koje je osiguranje odgovorno raspitao sam se kod mog šefa. On mi je rekao da je za udes nesreću odgovorno moje zdravstveno osiguranje. Pošto kod njega radim samo dva dana on mi je rekao da nije obavezan da me osigura od slučaja nezgode/nesreće. Da li je on u pravu?

Ne. Svi zaposleni radnici u Švajcarskoj su obavezno osigurani za slučaj neregulirane/nezgode. Osiguranje za nereguliranu koja se nije desila na poslu je obavezno ako ste zaposleni najmanje 8 sati nedjeljno. Dakle za Vas važi da ste osigurani za nezgodu koja Vam se desila u obavljanju poslova u domaćinstvu. Pojedine kompanije i njihovi zaposleni (npr. Industrijska i građevinska preduzeća) su po zakonu automatski osigurani kod suve osiguranja. Lokalna prodavnica nije među njima. U Vašem slučaju Vaš poslodavac je dužan da sklopi ugovor za osiguranje od nesreće/nezgode. To Vaš poslodavac nije učinio i na taj način je prekršio zakonsku obavezu. Medjutim Vi ne snosite štetu u tom slučaju: Za ovakve slučajeve je zakonom određeno da se stvori poseban fond. Osiguranici plaćaju jedan dio u osiguranje. Iz tog fonda se onda isplaćuje zaposlenim radnicima koja nemaju osiguranje u slučaju nezgode/neregulirane. Ovaj fond uplaćuju i poslodavci svoj dio dodatne premije. Ako poslodavac uprkos opomeni ne osigura svoje radnike onda se primorava od strane ovog fonda da zaključi osiguranje za udes/nereguliranu. Vi možete i sami da prijavite ovo osiguranje preko linka www.ersatzkasse.ch.

Peter Schmid, work, 22.5.2014

ÜBERSCHWEMMUNGEN BALKAN

DANKE

Aktueller Spendenstand:

CHF 1'775'164

Glückskette
Chaine du Bonheur
Catena della Solidarietà
Chadaina da Fortuna

www.glueckskette.ch

SMS Swisscom

480

Balkan + Betrag

PK 10-15000-6
Vermerk «Balkan»

Impressum: Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. Garcia, D. Filipovic, E. Sarriastan, M. Martin, M. Mendes, O. Osmani | Sprachverantwortlich Dara Filipovic | Layout C. Lonati, Unia | Druck Ringier Print, Adligenswil | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, darinka.filipovic@unia.ch

Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.

www.unia.ch